

2010 Stedenestafette tegen armoede en sociale uitsluiting

Het EU Jaar 2010 voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting biedt de kans om dit Europese initiatief naar Nederland, met name naar het lokale niveau, te vertalen. Vier organisaties willen daarom een stedenestafette organiseren. Deze organisaties zijn:

- De gemeente Utrecht
- Divosa
- Movisie
- Verwey-Jonker Instituut

Voor alles willen we lokale Nederlandse initiatieven stimuleren en landelijke en Europese bekendheid geven. Tijdens een startmoment in Utrecht wordt het initiatief van Europa naar de gemeenten gebracht en wordt het startsein gegeven voor de stedenestafette. De bedoeling van de estafette is om te laten zien hoe er in Nederland op lokaal niveau door overheid en particulier initiatief - en in de eerste plaats door de mensen die armoede en sociale uitsluiting aan den lijve ondervinden - wordt gewerkt aan bevordering van maatschappelijke participatie. Een menswaardig inkomen en kansen om "mee te doen" zijn daarvoor de basisvoorwaarden. Tegelijk willen de initiatiefnemers een extra impuls geven aan lokaal armoedebeleid door partners op lokaal niveau bij elkaar te brengen en door creatieve initiatieven landelijk in de kijker te plaatsen. Zo krijgt lokaal armoedebeleid een extra impuls en worden gemeenten gestimuleerd om er extra aandacht aan te besteden. Ten slotte hopen de initiatiefnemers dat hierdoor ook landelijk een publiek debat over armoede en sociale uitsluiting in Nederland gevoerd gaat worden en dat dit het landelijk armoedebeleid en de beeldvorming over armoede en zij die het ondervinden beïnvloedt.

Plan van aanpak

Het project bestaat uit vijf onderdelen, die allemaal met elkaar verbonden zijn. Begin en eind worden gevormd door een **startmoment** en een **slotconferentie**. Aan het begin van het jaar zal de Gemeente Utrecht tijdens een conferentie, wellicht in Den Haag, de stedenestafette aankondigen. De gemeente Utrecht zal vervolgens de aftrap geven tijdens een startmoment (pers...) waarin zij het estafetteestokje van de Europese Unie in ontvangst neemt om het vervolgens aan de andere deelnemende steden door te geven. Aan het eind van het jaar zal tijdens een slotconferentie (mogelijk tijdens de slotconferentie van het Ministerie van Sociale Zaken) de opbrengst van de Nederlandse stedenestafette worden gepresenteerd aan landelijke en Europese publieke en private actoren. Daarnaast bevat de campagne drie kernactiviteiten. Centraal staat een reeks "**lokale manifestaties**". Gemeenten worden opgeroepen om op lokaal niveau iedereen die actief betrokken is bij de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting bij elkaar te brengen om het bestaande lokaal armoedebeleid te evalueren en samenwerking voor de toekomst een nieuwe impuls te geven. Het is de bedoeling dat circa 40 gemeenten meedoen. De 40 lokale manifestaties zijn vooral bedoeld om in de eigen buurt te laten zien wat er allemaal is bereikt en welke voortgang en vaart in de armoedeaanpak zit.

In elk van de 40 gemeenten die aan de estafette meedoen wordt door het Verwey-Jonker Instituut een **beschrijving** gemaakt van de lokale (beleids)situatie met betrekking tot bestrijden van armoede en uitsluiting om - zo mogelijk op basis van bestaand onderzoek en al aanwezige kennis - op een landelijk vergelijkbare wijze in kaart te brengen welke publieke en private, professionele en vrijwilligersorganisaties binnen de gemeente betrokken zijn bij het armoedebeleid en welke rijkdom aan activiteiten er ontplooid wordt. Dit levert in de eerste plaats concrete, op de gemeente toegesneden, verbeteringsuggesties op, maar ook een landelijk overzicht van lokaal beleid en een **praktijkboek** voor bestrijding van armoede en uitsluiting door samenwerking.

Alle Nederlandse gemeenten (en andere organisaties) worden uitgenodigd om lokale initiatieven te nomineren voor een **landelijke prijsvraag van innovatieve lokale initiatieven** ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.

Financiering

De initiatiefnemers willen dit plan financieren uit verschillende bronnen. Wij gaan ervan uit dat de deelnemende gemeenten de eigen activiteiten in dit kader financieren en een kleine bijdrage leveren aan de landelijke ondersteuning (€ 3000 à € 5000). Verder willen we samen met de deelnemende gemeenten een subsidieverzoek richten aan het programma Erop af! Doen en Delen (IPW). Voor de prijsvraag denken we sponsoren te kunnen interesseren.

Het Ministerie van SZW wil graag verder overleg over de slotconferentie, die mogelijk kan samenvallen met de slotconferentie die het Ministerie wil organiseren (en dus ook financieren).

Meerwaarde

Wij denken met dit voorstel een bijdrage te leveren aan de doelstellingen van het Europees jaar, maar ook tegemoet te komen aan een aantal lokale en landelijke verwachtingen ten aanzien van duurzame bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Met name volgende aspecten willen we onderstrepen:

1. In Nederland gebeurt armoedebestrijding met name lokaal. Er is lokaal inmiddels veel kennis en ervaring aanwezig. De uitwisseling daarvan gebeurt echter nog veel te weinig. Dit initiatief voorziet daarin. Bovendien staan gemeenten nu voor de uitdaging om verbindingen te maken tussen WWB en WMO. Dit is een uitgelezen moment om innovatieve initiatieven in dit verband op te sporen en bekend te maken.
2. Het initiatief biedt de gemeenten concreet:
 - a. Een toolkit voor de opzet van activerend armoedebeleid (methodieken, werkvormen)
 - b. Ondersteuning op maat bij het vormgeven van de lokale manifestatie
 - c. Op hun gemeente toegespitste beschrijving van de reikwijdte van lokaal beleid, succes- en faalfactoren van samenwerkingsverbanden, en de meerwaarde van het betrekken van ervaringsdeskundigheid van minima bij de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting in de eigen gemeente
3. Dit betekent voor de gemeenten een aantal kansen:
 - a. Een kans om het armoedebeleid in de gemeente een positieve stimulans te geven
 - b. Een kans om alle betrokkenen om de tafel te krijgen om het debat te voeren over effectiever armoedebeleid
 - c. Breed draagvlak voor toekomstig beleid
 - d. Media-aandacht tijdens de lokale manifestatie en gedurende de looptijd van de campagne.
4. De Europese Unie en het Ministerie van SZW hechten veel belang aan de betrokkenheid van de doelgroep en andere stakeholders bij de ontwikkeling en implementatie van het beleid. Ook dit gebeurt in de eerste plaats lokaal. Dit initiatief wil de lokale samenwerking die er is in het zonnetje zetten en verdere ontwikkeling en verbetering daarvan stimuleren.
5. Door een goede beschrijving van de omvang en kwaliteit van die lokale samenwerking levert het initiatief ook aan het landelijke en Europese niveau meer kennis hierover, en een mogelijk monitor instrument voor de toekomst.

De uitvoering van de Stedenestafette is in handen van:

Movisie:

Bora Avric
B.Avric@movisie.nl

Thea Meinema
T.Meinema@movisie.nl

Verwey-Jonker Instituut:

Hugo Swinnen
hswinnen@verwey-jonker.nl

Trudi Nederland
tnederland@verwey-jonker.nl